

Naam voorstel 15006845	Brief GS van 12 mei 2015 met gezamenlijke reactie van Provincie Zeeland, gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele op voorontwerp Rijksinpassingsplan 380kV hoogspanningsverbinding.		
Betreft vergadering	Provinciale Staten 26 mei 2015		
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	19 mei 2015		
Commissiegriffier	Alma van Wallenburg	0118 - 63 12 65	ac.v.wallenburg@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Louis Engelbert	0118 – 63 11 92	ljm.engelbert@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Actieve informatieplicht
Bevoegdheid	GS
Toelichting	
Overige informatie	Afhandelingsvoorstel is kennisnemen van de informatie. Na vaststelling van het ontwerp inpassingsplan door het ministerie van EZ start de formele inspraakprocedure, naar verwachting na de zomervakantie 2015. Behandeling van het ontwerp Rijksinpassingsplan is daarna voorzien in de commissie Ruimte en PS.

15006845

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van: -
uw kenmerk: -
ons kenmerk: 15006398
afdeling: Ruimte
bijlage(n): 1
behandeld door: L.J.M. Engelbert
doorkiesnummer: 0118-631192
onderwerp:

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p/a Statengriffie

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. 56	AMBT.
AFD. TERMIJN	P. Joosse
DATUM 12 MEI 2015	
DOC. NR.	
ZAAK NR.	
CLASS.	

verzonden:

12 MEI 2015

Middelburg, 12 mei 2015

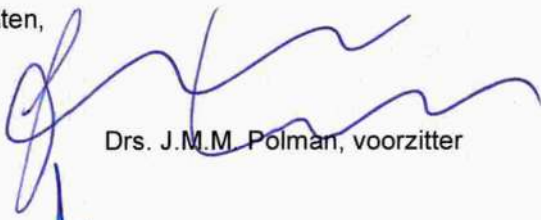
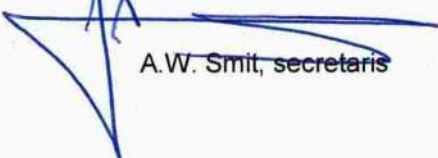
Geachte voorzitter,

Hierbij sturen wij u ter kennisneming onze gezamenlijke reactie met de gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele op het voorontwerp Rijks inpassingsplan voor de 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Borsele en Rilland. Wij verzoeken u deze reactie ter kennis van de leden van Provinciale Staten te brengen.

Verwacht wordt dat na de zomervakantie de formele procedure met het ontwerp inpassingsplan voor dit project zal starten. Dit ontwerp zal dan in Provinciale Staten aan de orde gesteld worden.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

Gezamenlijke overlegreactie ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening op het voorontwerp inpassingsplan Zuid West 380 kV west

Provincie Zeeland

Gemeente Reimerswaal

Gemeente Kapelle

Gemeente Borsele

Inleiding

Om de levering van stroom in de toekomst te kunnen garanderen is er behoefte aan uitbreiding van het bestaande elektriciteitsnet. Eén van de projecten die hier aan bij moet dragen is de realisatie van een nieuwe 380 kV-verbinding tussen Borsele en Tilburg, waar deze vervolgens aansluit op de landelijke ring. Het voorontwerp instemmingsplan Zuid West 380 kV west maakt onderdeel uit van dit project.

Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele maken in deze notitie hun gezamenlijke overlegreactie kenbaar op het voorontwerp inpassingsplan Zuid West 380 kV west, dat is opgesteld ten behoeve van de aanleg van bovengenoemde 380 kV verbinding op het grondgebied van bovengenoemde drie gemeenten.

Vooroverlegreactie

Samenhang projecten

U stelt dat het nieuwe hoogspanningsstation Rilland geen deel uitmaakt van het project Zuid West 380 kV. Officieel mag dit dan zo zijn, maar dit station staat niet op zichzelf. Dit is voortgekomen uit / kent een grote samenhang met het project Zuid West 380 kV.

Zowel voor het hoogspanningsstation Rilland als voor het tracé Zuid West 380 kV west (als onderdeel van het project zuid West 380 kV) wordt een inpassingsplan opgesteld. Waarbij de procedure van het inpassingsplan voor het hoogspanningsstation Rilland enkele maanden voor loopt.

Wij vinden het een gemis dat de inpassingsplannen niet gelijktijdig in procedure zijn gebracht. Beide projecten vormen immers uiteindelijk één geheel en de problematiek van het hoogspanningsstation en de hoogspanningslijn is nauw met elkaar verbonden. Dit geldt zeker voor de maatschappelijke en politieke discussie rond deze projecten.

Het is niet ondenkbaar dat de in het inpassingsplan Hoogspanningsstation Rilland reeds gemaakte en nog te maken keuzes hun directe doorwerking hebben in het inpassingsplan Zuid West 380 kV west. En daarmee heeft het inpassingsplan Hoogspanningsstation Rilland niet alleen directe gevolgen voor het grondgebied van de gemeente Reimerswaal, maar ook voor de gemeente Kapelle en de gemeente Borsele.

Ondergronds aanleg van nieuwe hoogspanningsverbindingen.

Wij hebben kennis genomen van de brief van 2 april 2015 van minister Kamp aan de Tweede Kamer waarin hij de Kamer informeert over actuele ontwikkelingen met betrekking tot het ondergronds aanleggen van nieuwe hoogspanningsverbindingen.

In de brief wordt onder meer aangegeven dat de minister aan TenneT zal vragen om ten behoeve van de verbinding Zuid-West west (Borssele - Rilland) een quick scan uit te voeren

om na te gaan of, aan de hand van de door TenneT zelf gestelde randvoorwaarden, er mogelijkheden zijn om eventuele knelpunten op deze verbinding ondergronds op te lossen.

Het inpassingsplan moet het planologisch-juridisch kader gaan vormen voor de tracékeuze die eind maart 2011 door de ministers van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu is gemaakt. Het voorontwerp inpassingsplan / de tracékeuze overziend lopen wij tegen onderstaande knelpunten aan:

- verbinding ter hoogte van het rijksmonument spoorlijn Goes - Borsele, gevolgd door gevoelige bestemmingen aan de Goesestraatweg 41A en 44. Betreft mastnummer 1039a t/m 1041.
- de kanaalkruising kanaal door Zuid-Beveland (in relatie Smokkelhoek en Kapelse en Yerseke Moer). Het betreft het deel van de verbinding tussen mastnummer 1053 t/m 1065.
- verbinding ter hoogte van Krabbendijke. Betreft mastnummer 1080 t/m 1087.
- verbinding ter hoogte van gevoelige bestemmingen Middenhof (nabij kassencomplex). Betreft mastnummers 1098 t/m 1100.

Wij willen er bij u op aandringen om in de door TenneT uit te voeren quick-scan in ieder geval te beschouwen of bovengenoemde knelpunten ondergronds oplosbaar zijn.

Gevoelige bestemmingen

Ondanks dat bij de tracerings van de 380 kV één van de uitgangspunten is geweest zoveel als redelijkerwijs mogelijk gevoelige bestemmingen te vermijden komen er, blijkens bijlage 19 bij de Toelichting van het voorontwerp inpassingsplan, in totaal toch 29 gevoelige bestemmingen (burgerwoningen en agrarische bedrijfswoningen) in de magneetveldzone van de nieuwe verbinding. Voor deze woningen zal TenneT een aanbod voor aankoop van het huis en bijbehorende erven of tuin doen. Voor wat betreft de burgerwoningen kan met deze aanpak ingestemd worden.

Anders ligt dit voor de agrarische bedrijven. Bedrijfsgebouwen /-loodsen zijn niet aan te merken als gevoelige bebouwing. Dit laat echter onverlet dat de aankoop zich niet kan beperken tot alleen de gevoelige bebouwing. Een agrariër is gebaat bij een efficiënte inrichting van zijn bedrijf. Dit kan met zich meebrengen dat het noodzakelijk is de woning en de bedrijfsgebouwen geconcentreerd te houden. Als hij alleen een aanbod krijgt tot verkoop van zijn bedrijfswoning is dit in feite een onmogelijk aanbod. Een agrariër moet de keuze krijgen tussen alleen aankoop bedrijfswoning of aankoop totale bedrijf.

In die gevallen waar gekomen wordt tot aankoop/verkoop van (een deel van de) agrarische bebouwing, zonder dat er sprake is van beëindiging van het agrarisch bedrijf, zal er planologische ruimte gecreëerd moeten worden om het gemis aan oppervlakte (verkochte) bedrijfsbebouwing elders op te kunnen richten.

Op het moment dat deze duidelijkheid er is voordat het ontwerp inpassingsplan in procedure gaat moet deze planologische ruimte meegenomen worden in dit ontwerp.

Archeologie

Met betrekking tot dit onderwerp is het voorontwerp inpassingsplan ter beoordeling voorgelegd aan onze gemeentelijke adviseur Archeologie. Zijn bevindingen, welke u bijgaand aantreft, worden door ons onderschreven. Wij verzoeken u zijn advies om zowel de concept MER als het voorontwerp inpassingsplan op een aantal plaatsen aan te passen om zodoende op een verantwoorde manier met het archeologisch bodemarchief om te gaan over te nemen in het vervolg van de procedure.

Groenproject 't Sloe

De nieuwe 380 kV heeft een grote impact op het Groenproject 't Sloe in de gemeente Borsele. Groenproject 't Sloe betreft de ontwikkeling van een min of meer aaneengesloten grootschalig groengebied van maximaal 200 hectare, is gelegen aan de oostzijde van het industrieterrein Vlissingen-Oost en strekt zich, in tegenstelling tot hetgeen hierover is opgenomen in hoofdstuk 6, paragraaf 6.2., van het concept landschapsplan, uit tot een gebied ten oosten van de Westerscheldetunnelweg.

Het beleid tot realisatie van het groenproject, vastgelegd in de "visie Groenproject 't Sloe" uit 2000 van de gemeente Borsele, bestond al vele jaren voordat er sprake was van een nieuwe 380 kV vanaf het hoogspanningsstation Borssele naar de landelijke ring.

Van het Groenproject is reeds, op basis van hiertoe opgestelde bestemmingsplannen, ruim 100 hectare gerealiseerd (actuele natuur). Daarnaast is er sinds 2011 een planologisch-juridische basis om nog een kleine 20 hectare in te richten/aan te leggen (begrensde natuur / nieuwe inplant) op reeds door de gemeente Borsele indertijd hiervoor verworven gronden.

Actuele natuur

De nieuwe 380 kV gaat het Groenproject doorsnijden. Hierdoor wordt een reeds jaren geleden ingericht deel fors aangetast. Dit zal volledig en met gelijkwaardige natuur moeten worden gecompenseerd.

Bij de aanleg en inrichting destijds is rekening gehouden met de bestaande 380 kV. Onder deze lijn is geen opgaande beplanting aangebracht. Deze is juist aangebracht daar waar geen sprake was van een hoogspanningslijn. De beplanting heeft, na een aanloop van verscheidene jaren, eindelijk een zekere robuustheid te krijgen.

De nieuwe 380 kV is geprojecteerd boven deze opgaande beplanting. Dit heeft tot gevolg dat deze beplanting verwijderd moet worden en verwijderd moet blijven. Compensatie hiervan is op zijn plaats.

Wij hebben hiertoe reeds een aantal gesprekken gevoerd met TenneT TSO B.V. (hierna TenneT), waarbij wij enkele mogelijke locaties genoemd hebben. Het is aan TenneT deze compensatiegronden spoedig te verwerven.

De aanleg van deze compensatie zal meegenomen moeten worden / geborgd moeten zijn in de planologische procedure voor het inpassingsplan Zuid West 380 kV west.

Nieuwe natuur / nieuwe inplant

Zoals hierboven vermeld is er sinds 2011 ook nog een planologisch-juridische basis om, aanvullend op de reeds ingerichte gebieden, nog een kleine 20 hectare in te richten/aan te leggen.

Echter, als gevolg van de nieuwe 380 kV kunnen er op twee kavels van deze uitbreiding aanzienlijk minder bomen en struiken worden aangeplant dan voorzien. Het betreffen de kavels waar mastnummer 1006 en 1007 zijn gedacht.

Op de kavel waar mastnummer 1006 (Jurjaneweg te Borssele) is gedacht kan een strook van $68\text{m} \times 244\text{m} = 16.592\text{ m}^2$ niet worden aangeplant met hoog opgaande beplanting. Op de kavel met mastnummer 1007 (Korte Noordweg te Borssele) kan een strook van $68\text{m} \times 470\text{m} = 31.960\text{ m}^2$ niet worden beplant met hoog opgaande beplanting. In totaal kan er dus op 4.85.52 hectare géén uitvoering gegeven worden aan onze plannen voor bosaanleg.

Daarmee ontstaat een schadepost die Borsele bij voorkeur gecompenseerd ziet door andere beplantbare gronden in het zoekgebied voor Groenproject 't Sloe. Indien dit niet of onvoldoende mogelijk is zal er een financiële schadeloosstelling moeten plaatsvinden ter compensatie van dit nadeel. Overleg hieromtrent met TenneT is gaande.

Kruising nieuwe 380 kV met bestaande 150 kV richting Zeeuws-Vlaanderen

Tussen Heinkenszand en Ovezande, ter hoogte van de Nieuwekamersedijk, kruist het nieuwe tracé de bestaande 150 kV-verbinding naar Zeeuws-Vlaanderen. Het idee van TenneT is om de bestaande 150 kV door middel van portalen te verlagen om zodoende een

technisch acceptabele kruising te maken. Tijdens een ambtelijk overleg d.d. 4 februari 2015 is deze oplossing gepresenteerd ten overstaan van de gemeenten Borsele, Kapelle en Reimerswaal en hun dorpsbouwmeester/welstandsgedelegeerden. De voorgestelde oplossing kon op weinig waardering rekenen, waarbij er op aangedrongen is om te bezien of de 150 kV ter plaatse ondergronds gebracht kan worden.

Tot op heden is niet vernomen waarom de 150 kV ter plaatse niet ondergronds gebracht kan worden. Wel moet geconstateerd worden dat hier in het voorliggende voorontwerp inpassingsplan niets mee is gedaan. Niet onderbouwd is waarom het ondergronds brengen van de 150 kV hier niet mogelijk is. Het betreft hier een zogenoemde verkabeling van een 150 kV-verbinding. In den lande is al vaker een (deel van een) 150 kV-verbinding ondergronds aangelegd. Ook in het voorliggende project wordt op een aantal plaatsen de bestaande 150 kV ondergronds gebracht.

Niet ingezien wordt waarom dit ook niet ter plaatse van de kruising 150 kV – 380 kV ter hoogte van de Nieuwekamersdijk toegepast kan worden.

Monumenten / spoorlijn Goes-Borsele

De spoorlijn Goes – Borsele is een rijksmonument. Dit is al een aantal keren onder de aandacht gebracht van het Ministerie en TenneT.

In (de Toelichting) van het voorontwerp inpassingsplan is een tekstblok gewijd aan monumenten. De spoorlijn Goes – Borsele wordt hier echter niet in genoemd.

Het inpassingsplan legt weliswaar niet de positie van de Wintrackmasten vast. Echter, uit het mastenboek (versie 2.0 update 1 d.d. 19-8-2014), welke ten doel heeft het formeel maken van de mastlocaties, volgt dat mast 1039a op zeer korte afstand van deze spoorlijn is gedacht. Dit staat op gespannen voet met de status die is toegekend aan de spoorlijn. En ervaren dit dan ook als een knelpunt. Om die reden is er in deze reactie al eerder op aangedrongen om in de door TenneT uit te voeren quick-scan te bezien of deze locatie, in relatie tot de gevoelige bestemmingen Goesestraatweg 41A en 44, ondergronds opgelost kan worden.

Wij verzoeken u aan dit aspect nader aandacht te besteden.

Beeldkwaliteitsplan

Tijdens een ambtelijk overleg d.d. 7 januari 2015 inzake beeldkwaliteit Wintrackmasten is door TenneT aan de gemeenten Borsele, Kapelle en Reimerswaal en hun dorpsbouwmeester/welstandsgedelegeerden toegezegd dat het voorontwerp inpassingsplan vergezeld zou gaan van een beeldkwaliteitsplan, waarin de keuze toegelicht zou worden welke soorten masten op welke plaatsen geplaatst zouden worden in het totale traject. Dat plan hebben wij niet bij de stukken aangetroffen.

Wij betreuren dat ten eerste omdat wij nu niet afdoende kunnen reageren op de te maken keuze van de masten beton of staal, in onderhavig ontwerp, alsook niet welke garanties er overlegd gaan worden om de kleur te garanderen. Voor Kapelle speelt daarnaast nog de keuze waar de knip wordt gelegd als van materiaal gewisseld gaat worden. Tijdens bovengenoemd overleg is door TenneT aangegeven dat het station Willem-Annapolder (WAP) een locatie is waar, als er sprake is van materiaalwisseling, dit kan plaatsvinden. Dat is echter niet de keus van Kapelle. Zij wil dat de knip plaatsvindt bij de oversteek over het kanaal door Zuid-Beveland, omdat daar toch sowieso vakwerkmasten zullen worden toegepast en het dan ook veel minder zal opvallen als daarna met een ander soort mast verder gegaan zal worden. Daarnaast is zij van mening dat, wanneer de knip wordt toegepast bij de WAP een leek waarschijnlijk de technische verschillen niet zal opmerken, maar des te meer het verschil in materiaalgebruik / de uitvoering van de masten, zeker omdat bij de WAP de masten ook nog eens kort bij elkaar staan, waardoor dat effect wordt versterkt.

Landschapsplan

In het kader van het project 380 kV Zuid West heeft het college van de gemeente Borsele in februari 2014 een Planvoorstel tot landschappelijke inpassing vastgesteld.

In het bij het voorontwerp inpassingsplan gevoegde concept landschapsplan zijn niet alle door Borsele voorgestane beplantingscompensatie en landschapsversterkingen overgenomen. Overleg met TenneT hierover is nog gaande, maar wij zien graag door Borsele alle voorgestane beplantingscompensatie en landschapsversterkingen opgenomen worden in het landschapsplan. Wij vragen u aan ons verzoek tegemoet te komen.

Daarnaast betreuren wij het dat het landschapsplan nog steeds niet volledig is. Zo ontbreekt de landschapsvisie op de locatie bedrijventerrein Smokkelhoek. Dit is spijtig omdat er grote waarde gehecht wordt aan een goede landschappelijke inpassing van die locatie. Vanuit de gemeente Kapelle is er al meerdere malen op aangedrongen in gesprek te treden inzake de landschappelijke inpassing Eversdijk en Smokkelhoek. Ook de bewoners van Eversdijk hebben hier om verzocht daar waar het Eversdijk betreft. Helaas tot heden toe zonder resultaat.

Voor de gemeente Reimerswaal worden de volgende opmerkingen gemaakt op het landschapsplan:

- Bij Vlakte wordt een bomenrij voorgesteld. Wij vragen ons af of dit met de bewoners is afgestemd. De gemeente Reimerswaal is hier in ieder geval niet voor uitgenodigd, terwijl dit wel de afspraak was.
- De kruising A58 nabij de kassen Rilland is met een luchtfoto in beeld gebracht. Wat ons betreft zit de 'pijn' daar niet zozeer in de kanaalzone maar in de omgeving van de kassen, vooral het bewerkstelligen van groencompensatie, liefst in de vorm van een groencorridor naar het zuiden toe (over private dijken en landbouwgronden). In het vorige landschapsplan waren suggesties gedaan die we nu niet terug zien.
- Gezien de nieuwe ontwikkelingen met het buitendijks plaatsen van een mast bij Krabbendijk blijven we over de landschappelijke inpassing daar graag met u over in gesprek. De voorstellen om samen met de NS op te trekken is prima.

Voor het verkrijgen van draagvlak én om een adequate reactie te kunnen geven op dit aspect is een compleet afgerond landschapsplan nodig.

Masthoogtes

Voor deelgebied 1 is in de toelichting opgenomen dat de hoogte van de masten in dit deel van het tracé ten hoogste 75 meter bedraagt. Deze maximaal toelaatbare hoogte is opgenomen op de verbeelding.

In het voor dit deelgebied opgestelde mastenboek (mastnummer 1001 t/m 1050) zijn voor de masten in dit deelgebied hoogtes opgenomen variërend van 52,7 tot en met 64,9 meter.

De in het mastenboek opgenomen hoogtes liggen aanzienlijk lager dan de in de toelichting en de verbeelding voorgestelde maximale hoogte.

Wij verzoeken u de hoogte van de masten in deelgebied 1 in het inpassingsplan naar beneden bij te stellen tot een hoogte van maximaal 65 meter, waarbij onze voorkeur er naar uitgaat op de verbeelding een differentiatie in bouwhoogte op te nemen overeenkomstig het mastenboek. Anders gezegd; werken met verschillende maatvoeringen / maatvoeringsvlakken op de verbeelding.

Voor deelgebied 2 wordt op pagina 47 van de toelichting gesteld dat de masthoogtes over het algemeen 80 meter hoog zijn, en ten hoogste 85 meter, met uitzondering van de kruising met het Kanaal door Zuid-Beveland, waar deze (in de vorm van vakwerkmasten) circa 100 meter hoog zijn. Op pagina 51 wordt daarentegen, in plaats van 80 tot 85 meter, gesproken over een hoogte van circa 71 meter. Dit komt niet met elkaar overeen.

Op de verbeelding is voor dit deelgebied, met uitzondering van de kanaalkruising, een maximaal toelaatbare hoogte van 85 meter opgenomen.

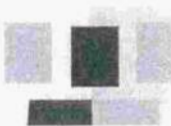
In het voor dit deelgebied opgestelde mastenboek (mastnummer 1051 t/m 1104) zijn voor de masten in dit deelgebied hoogtes opgenomen variërend van 61,8 tot en met 76,2 meter.

De in het mastenboek opgenomen hoogtes liggen aanzienlijk lager dan de in de toelichting en de verbeelding voorgestelde maximale hoogte.

Wij verzoeken u de hoogte van de masten in deelgebied 2 in het inpassingsplan naar beneden bij te stellen tot een hoogte van maximaal 77 meter, waarbij onze voorkeur er naar uitgaat op de verbeelding een differentiatie in bouwhoogte op te nemen overeenkomstig het mastenboek. Anders gezegd; werken met verschillende maatvoeringen / maatvoeringsvlakken op de verbeelding.

Tot slot

Wij vertrouwen er op dat u rekening houdt met de hierboven genoemde punten in het ontwerp inpassingsplan Zuid West 380 kV west en de praktische uitwerking hiervan.

Dossier/Project: Zuid West 380 kV
Datum: 31-03-2015
Naam adviseur: K-J.R. Kerckhaert
Verzonden aan: Gemeente Borsele, Kapelle en Reimerswaal
Titel document: - Voorontwerp inpassingsplan Zuid West 380 kV west
- MilieuEffectRapportage ZW 380 project: Zuid-West 380 kV Traject: Borsele-Tilburg
- MER hoogspanningsverbinding Zuid-West 380kV
achtergronddocument Archeologie
Initiatiefnemer(s): Ministerie van EZ en Ministerie IenM

Planvorming Vanaf de electriciteitsproductielocatie in Borssele (gemeente Borsele) tot aan de landelijke 380kV ring bij Tilburg zal een nieuwe 380kV transportleiding worden gerealiseerd. De aanleg hiervan is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen voor de leveringszekerheid van elektriciteit en om ook in de toekomst voldoende capaciteit te bieden voor elektriciteitstransport.

Bij de werkzaamheden in het kader van deze nieuwe verbinding zullen, nieuwe masten worden geplaatst en bestaande masten worden verwijderd. Bovendien worden op sommige plaatsen nieuwe transformatorstations gebouwd en dienen deze te worden aangesloten op de verbinding.

Het tracé wordt vastgelegd in een door het Rijk opgesteld Inpassingsplan (IP). Voorafgaand hieraan is een m.e.r.-studie uitgevoerd waarbij de diverse deelgebieden en alternatieven afgewogen zijn op basis van hun effect op het milieu. Op dit project is bovendien de Rijkscoördinatieregeling (RCR) van toepassing. Dit houdt in dat verschillende besluiten (ruimtelijke besluiten, vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn gecoördineerd worden voorbereid. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om het Inpassingsplan. In dit specifieke geval betekent dit onder andere dat het MER gelijktijdig met het ontwerp besluit over het tracé – het ontwerp-inpassingsplan - en de uitvoeringsbesluiten – vergunningen en ontheffingen - voor de realisatie van de hoogspanningsverbinding ter inzage zal worden gelegd. Na deze terinzagelegging volgt besluitvorming. Het bevoegd gezag houdt bij de besluitvorming over het tracé en de uitvoeringswijze van de verbinding rekening met het MER en de inspraakreacties, de zienswijzen en de adviezen en verantwoord dat in het te nemen besluit.

In dit advies wordt ingegaan op de milieueffecten zoals beschreven in de concept MER en de doorvertaling daarvan in het voorliggende

voorontwerp Inpassingsplan voor wat betreft het aspect archeologie in de gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele.

MER

Het hoofdstuk archeologie is gebaseerd op het “achtergronddocument archeologie” opgesteld door The missing Link en Tauw. In dit achtergronddocument wordt in kaart gebracht wat de impact is van de werkzaamheden binnen de diverse deelgebieden en bijbehorende varianten van het tracé op de in de ondergrond aanwezige archeologie. Hierbij wordt nu aan drie criteria getoetst, namelijk Rijksbeschermd monumenten, terreinen op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) en gebieden met een archeologische verwachting. Voor wat betreft de eerste twee criteria zijn deze duidelijk omschreven en landelijk erkend. Bij het afwegen van het derde criterium is dit anders. Hierbij is gebruik gemaakt van de verwachtingswaarden zoals die zijn weergegeven op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW). Van deze kaart, ontwikkeld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), is bekend dat zij slechts rekening houdt met de bovenste 1, 20 meter van de bodem. Vanwege de complexe geologische gelaagdheid die het Zeeuwse landschap kenmerkt, is deze kaart voor Zeeland niet nauwkeurig genoeg in het omschrijven van de archeologische verwachting. Mede hierdoor hebben negen Zeeuwse gemeenten in 2009 gezamenlijk op maat gesneden archeologiebeleid ontwikkeld. De gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele hebben dit beleid in 2011/2012 vastgesteld. Het beleid bestaat onder andere uit vier maatregelenkaarten. Deze kaarten geven voor de vier meest frequent voorkomende geologische Laagpakketten de archeologische verwachting weer. Deze maatregelenkaarten zijn opgesplitst in diverse categorieën die onder andere onderscheid maken in verwachtingsgebieden variërend van een hoge tot een ontbrekende verwachting. Tevens zijn op maatregelenkaart 1 de terreinen van de Archeologische MonumentenKaart (AMK), de beschermde stads en dorpskernen en de gemeentelijke vindplaatsen weergegeven. Duidelijk is dat deze kaarten een grotere mate van detail kennen dan de IKAW en daarmee meer bruikbaar zijn in de Zeeuwse situatie. Desondanks zijn ze bij de afwegingen in de MER niet gebruikt.

In het Achtergronddocument archeologie komt daarnaast in bijlage 5 de Landschapontwikkeling en archeologie van Zeeland in regionaal perspectief aan de orde. Deze omschrijving is zeer summier en vertoont onvolkomenheden. Zo wordt de verdronken stad Saeftinghe op Zuid-Beveland geplaatst, komt de periode na de stormvloed van 1530 niet aan de orde, wordt geen aandacht besteed aan de bewoning van de kreekruggen in de Late Middeleeuwen en zijn enkele standaard historische werken niet geraadpleegd.

IP

In het Inpassingsplan worden onder artikel 12 op pagina 17 overige regels aangegeven voor de omgang met archeologie. Deze stappen dienen doorlopen te zijn vooraleer gestart kan worden met de werkzaamheden. Deze stappen zijn overeenkomstig de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA3.3) maar niet met de aanvullende

richtlijnen voor archeologisch onderzoek in de Provincie Zeeland 2014. Het stappenplan stelt bijvoorbeeld dat op die plaatsen waar een archeologische verwachting bestaat op basis van het bureauonderzoek een Inventariserend Veldonderzoek doormiddel van boringen uitgevoerd dient te worden. De aanvullende Provinciale richtlijnen verplichten echter dat een bureauonderzoek altijd gecombineerd uitgevoerd moet worden met een verkennend booronderzoek (Deze manier van aanpak komt voort uit de complexe geologie). De twee onderzoeken dienen dus samen in plaats van na elkaar te worden uitgevoerd zoals aangegeven in de regels!

Advies

Afgaand op het bovenstaande wordt geadviseerd om zowel de concept MER als het voorontwerp Inpassingsplan op een aantal plaatsen aan te passen: om zodoende op een verantwoorde manier met het archeologisch bodemarchief om te gaan.

- Zo is het noodzakelijk de toetsingscriteria uit de MER uit te breiden/aan te passen met de verwachtingskaarten uit het gemeentelijk archeologiebeleid. Daarbij dient niet alleen rekening gehouden te worden met de Rijksmonumenten, AMK-terreinen en verwachtingsgebieden maar ook met de gemeentelijke vindplaatsen. Aantasting daarvan zal ook leiden tot negatieve archeologische effecten (NB. De verandering in het toetsingskader maakt het mogelijk dat een andere tracé dan het huidige als voorkeurstracé wordt aangewezen).
- Daarnaast dient bijlage 5 uit het achtergronddocument aangevuld te worden met historische gegevens.
- Vervolgens dienen de regels in het IP aangepast te worden zodat ze voldoen aan de Provinciale richtlijnen zoals die zijn vastgesteld door de Provincie Zeeland.
- Op basis van de aangepaste MER dient opnieuw te worden vastgesteld op welke plaatsen aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Dit onderzoek dient zoals hierboven al omschreven uit een Archeologisch Bureauonderzoek met controle boringen te bestaan (stap a en b uit artikel 12 van de regels van het IP).
- Tot slot is het niet praktisch om het aanleveren van aanvullende archeologische gegevens in de vorm van een archeologisch bureau- en booronderzoek te combineren met het ter inzage leggen van het concept MER en het ontwerp IP. Door de voorgestane werkwijze, opgenomen in artikel 12 van de regels van het IP, is het onmogelijk om in het IP te anticiperen op de uitkomsten van het archeologisch onderzoek. Daardoor zal het noodzakelijk zijn de aanwezige archeologische verwachtingen te handhaven (dubbelbestemming). Dit zorgt ervoor dat voor deze terreinen aanvullend onderzoek uitgevoerd en aangeleverd moet worden vooraleer de werkzaamheden kunnen starten.

Op basis van het gemeentelijk beleid is nu al bekend waar en welke archeologische verwachtingswaarden in het geding zijn. De benodigde onderzoeken kunnen nu reeds plaatsvinden en de uitkomsten hiervan verwerkt worden in het Inpassingsplan.

Door deze werkzaamheden nu in de tijd naar voren te halen kan veel tijdswinst geboekt worden bij de voortgang van de werkzaamheden.